

ČO SME ZAŽILI VO VIŠTUKU

Vinohradnícky jarmok hýril farbami aj chuťami

V sobotu 22. apríla 2023 sa vo Vištuku uskutočnil obľúbený Vinohradnícky jarmok, ktorý už tradične priniesol Vištuchanom možnosť zadovážiť si priesady do záhradky či nové nosnice do kurína. Ak ste sa jarmoku zúčastnili, podte si s nami trochu zaspomínať. Ak ste nemohli prísť, nasajte aspoň cez tieto stránky jeho nenapodobiteľnú atmosféru.

Brány jarmoku sa otvorili už o ôsmej ráno. Trhovníci porozkladali všakovaký tovar, od ručne vyrobených šperkov, cez doplnky do domácnosti až po priesady a kvetiny rôznych farieb a vôní.

Asi najväčší záujem púťali kľietky so živou hydinou. Nosnice či húsky poslušne čakali na nových majiteľov.

Každého návštevníka privítala vôňa sladučkých trdelníkov, milovníkom mäsa poštekli nos šťavnatá cigánska a vydarený divinový guláš. Slnko príjemne sálalo a tak sa nikto domov neponáhlal. K pohodovej atmosfére prispel aj detský folklórny súbor Magdalénka, ktorý veselo vyhrával na ľudovú nôtu a nútil všetkých jemne si podupkávať do rytmu hudby. Vinohradnícky jarmok je výbornou príležitosťou ochutnať znamenité vína od vištuckých vinárov. Rok 2023 bol pre Spolok vinohradníkov a vinárov vo Vištuku skutočne úspešný. Ich vína na celoslovenských súťažiach získali 55 medailí, z toho 16 zlatých. Niektoré z ocenených vín sme mali príležitosť na jarmoku aj ochutnať. Za seba mu-

sím povedať, že to bola skutočná tekutá rozprávka. Gratulujeme a držíme palce aj v roku 2024! Na Vinohradníckom jarmoku mohli návštevníci ochutnať rekordných 86 vzoriek. Ja som využila príležitosť a opýtala som sa vinárov, aká odroda vína je typická pre Vištuk a jeho okolie. Prvé husle zatiaľ stále hrajú tradičné odrody ako Veltlínske zelené a Müller Thurgau. Zatiaľ čo dospelí koštovali poklady z vinohradov, deti sa jašili a naháňali v parku v okolí Kultúrneho domu. Pripravené pre ne boli aj milé poníky, na ktorých sa mohli povoziť a tvorivé stánky, kde si mohli vyryť obrázok do hlinenej tabuľky či nakresliť obrázok. Keď som sa však deti opýtala, čo sa im na jarmoku najviac páči, svorne mi odpovedali, že sladkosti! Nakukla som aj na burzu priesad a kníh, ktoré prebiehali paralelne na terase kultúrneho domu. Seniori zo Základnej organizácie JDS vo Vištuku priniesli mnoho priesad, kvetiniek i cibuliek. Medzi najžiadanejšie patrili paradajky – okrem bežných odrôd ste si tu mohli zohnať napríklad aj netypické čierne či žlté paradajky. Na burze kníh ste si za bezkonkurenčnú cenu 50 centov mohli doplniť svoju knižnicu o zaujímavé tituly. Využila som príležitosť a novej vištuckej knihovníčky som sa opýtala, aké knižky si Vištuchania najčastejšie požičiavajú. Odpoveď ma prekvapila, najviac letí slovenská a zahraničná romantická literatúra a požičiavajú si ju nielen dámy, ale aj páni.

Podčiarknuté a spočítané - Vinohradnícky jarmok sa skutočne vydal! Verím, že sa všetci opäť stretne na ročníku 2024.

Katarína Pivarčiová

Tajnička

„Vištuk je pre mňa rodisko a domovina zároveň. Veľa pre mňa znamená. Vyrástla som tu, stretla lásku, založila si rodinu a chcela by som tu aj dožiť. Aj keď je všade pekne a je veľa miest, ktoré ma vedia nadchnúť svojou krásou a príťažlivosťou a možno aj lepšími životnými podmienkami a kvalitnejšími medziľudskými vzťahmi, stále som tu doma so všetkým, s dobrým aj zlým.“

Kto to napísal? Hádajte. Píše v ženskom rode, takže asi žena, ale....dozviete sa, keď budete pozorne čítať prvé dvojčíslo roku 2023.

V minulom roku boli komunálne voľby, zvolených poslancov a pani starostku pre našu obec poznáme. Čo sa zmenilo? Jedna z podstatných zmien sa udiala takmer hneď po zložení sľuby nových a staronových poslancov – zasadnutia komisií sú verejné a zverejňované na sociálnej sieti. Občania majú možnosť kontroly, no aj tak nás zaujíma, čo naši zástupcovia robia.

Milí čitatelia,

Ilen nedávno sme vstúpili do nového roka, v ktorom už od začiatku rezonovalo vysoké pracovné nasadenie obecného tímu z minulého roka. Zamestnanci obce okrem bežných administratívnych činností spracovali množstvo štatistických výkazov, hlásení, preklpili účtovníctvo, dane a poplatky do nového obdobia, spracovávali a administratívne uzatvárali všetky oblasti prevádzky a organizácie chodu obce.

Venovali a stále venujú pozornosť a kontrolu procesu vo veci podnetu na vypúšťanie žúmp. Príjemnejšou stránkou a spiestrením náročnej práce boli fašiangy, karneval, ples a participácia obce na nich. Veľkonočné sviatky a víťanie našich malých vištuckých občanov bolo pre mnohých z nás naplnením radosti z nového života, ktorému priala aj prebúdajúca sa jar a príroda. Naša obec žila v prúde aktívít a podujatí, ako bol vinohradnícky jarmok, burza kníh a bylínok a veľké upratovanie lípkovej aleje členmi OZ Za zelený Vištuk a dobrovoľníkmi v rámci Dňa Zeme. Najväč-

ším ocenením našej obce boli Majstrovstvá SR v športovej strelbe zo vzduchových zbraní žiakov a žiačok základných škôl a osemročných gymnázií, a tiež mládeže. Súťaže prebiehali počas troch dní 21. – 23. apríla 2023 v Kultúrnom dome. Maratón podujatí pokračoval stávaním mája a posedením pri ladných tónoch Dychovej hudby Vištuckanka a chutnom občerstvení v podobe poľovníckeho guláša, šťavnatej cigánskej, chrumkavých langošov, zabíjačkovej kapustnice či lahodnej pizze. Aktívne sme pokračovali aj ďalej - druhú májovú nedeľu bol Deň matiek a začiatkom júna nás čaká otvorenie vištuckých hodov. Vo víre práce a udalostí sa však k nám nezadržateľne blíži leto, doba prázdnin a dovolení. Prajem vám všetkým príjemné prežitie nádherných chvíľ voľna, načerpanie nových síl, pohodu, spokojnosť, bezpečnosť na cestách i v letoviskách a hlavne šťastný návrat domov.

S úctou a vďakou
Ing. Mária Vrăblová,
starostka obce

Informácie starostky

Koncom marca 2023 odišla do dôchodku naša dlhoročná a spoľahlivá knihovníčka, pani Mária Hábelová. Za vynikajúcu a zodpovednú službu v knižnici, príjemné vystupovanie, inovatívne prvky v podobe čitateľských súťaží, búr a rozmanitých sprievodných podujatí si zaslúži naše uznanie, obdiv a predovšetkým veľké poďakovanie. Do ďalšieho života jej želáme pevné zdravie, zaslúžený od-

dych, veľa lásky, radosti spokojnosti a príjemnej pohody v rodinnom i priateľskom kruhu. Jej nástupkyňu, pani Luciu Dzibelovej, želáme veľa úspechov v novej pracovnej pozícii, aby sa pre ňu nestala iba zamestnaním, ale bola pre ňu poslaním. Zároveň jej prajeme, aby sa jej podarilo zrealizovať všetky dobré nápady a aby získala čo najviac čitateľov s láskou ku knihám a k čítaniu.

Vítanie nových občanov

Nedeľné popoludnie bolo venované krásnej spoločenskej udalosti, víťaniu našich malých občanov, ktorí sa narodili v minulom roku. Bolo ich štrnásť a zavítali do Kultúrneho domu v sprievode svojich rodičov, súrodencov a blízkych príbuzných. Okrem starostky obce ich privítali žiaci základnej školy, bratia Gajdošovi za asistencie svojich rodičov. Sviatočnú atmosféru tohto podujatia spríjemnili krásnym hudobným vystúpením, za čo im veľmi pekne ďakujeme. Všetkým malým nádejným Vištuckanom a ich rodičom želáme najmä pevné zdravie, veľa lásky, radosti a šťastný i úspešný život. Rodičom tiež prajeme, aby sa im zo svojich ratolestí podarilo vychovať čestných občanov, ktorí im

i spoločnosti budú robiť radosť. Rodičia si z rúk starostky obce prevzali pamätne listy a finančný dar obce pre každé dieťa vo výške 100,00 €. Podpísali sa tiež do pamätnej knihy obce.

Záver tretieho aprílového týždňa sa vo Vištuku niesol v znamení kultúrno-sportových podujatí. Jednak je to už tradičný Vinohradnícky jarmok, burza bylínok a kníh, iniciatíva členov OZ Za zelený Vištuk a dobrovoľníkov v podobe očisty lípkovej aleje od odpadkov v rámci Dňa Zeme, tiež tradičný futbal a hlavne Majstrovstvá Slovenska v športovej strelbe zo vzduchových zbraní žiakov a žiačok ZŠ a OGY i mládeže. Šampionát organizoval Slovenský strelecký zväz Bratislava a Ministerstvo školstva, vedy, výskumu

a športu Slovenskej republiky v spolupráci so Športovo-streleckým klubom Vištuk (ďalej ako „SSK Vištuk“) a Obcou Vištuk. Vištuk privítal v priestoroch Kultúrneho domu počas týchto dní cca 200 súťažiacich žiakov a dorastencov. Pre vysoký počet súťažiacich detí a ich sprievodcov, nebolo možné z kapacitných (priestorových) možností privítať verejnosť v prvý súťažný deň. V sobotu a v nedeľu bola pre záujemcov možnosť pozrieť si športové zápolenie mládeže z bočného vchodu do kultúrneho domu s podmienkou dodržania poriadku a nerušenia súťažiacich. Vyslovujem veľké poďakovanie všetkým organizátorom a predsedovi ŠSK Vištuk, páňom Jozefovi Širokému za skvelú prípravu a organizáciu tohto majstrovského podujatia. Tiež veľmi pekne ďakujem všetkým organizátorom ostatných vyššie uvedených podujatí.

Deň matiek

Druhá májová nedeľa bola už tradične venovaná našim mamičkám. Účasť mamičiek, babičiek i rodičov bola, aj napriek daždivému počasiu, naozaj bohatá. V krásnom programe sa predstavili deti z MŠ a žiaci ZŠ. Boli odmenení veľkým aplauzom a čokoládkami. Veľmi pekne ďakujem všetkým účastníkom podujatia, deťom i pedagógom, ktorí program s deťmi navrhli. Zároveň veľmi pekne ďakujem pracovníckam obecného úradu a členke Komisie mládeže, športu a kultúry, pani Jozefíne Peškovej, ktoré aj napriek tomu, že samy sú mamami, s radosťou a ochetou pripravili občerstvenie a obslúžili prítomných.

V našej obci sme pocítili aj nepríjemné chvíle v podobe zatvorenia predajne pani Silvie Hajkovej a zredukovanie ordinačných hodín praktického lekára MUDr. Rastislava Moravca.

Stolnotenisový turnaj

Naši stolní tenisti zorganizovali v tomto roku už dva turnaje. Prvý sa konal za účasti súťažiacich z Bratislavského i Trnavského kraja. Naši stolní tenisti zorganizovali v sobotu 6. mája 2023 v poradí už 2. ročník „Memoriálu Jožka Pitteka“, dlhoročného vištického stolného tenistu, ktorý už nie je medzi nami. Vzdali mu tak hold za športové výkony i za to, že bol jedným z nich, ako férový spoluhráč, priateľ a človek na správnom mieste. V súťaži si „zmeralo sily“ 52 športovcov, ktorí si zahráli v dvojiciach. Počas celého dňa vládol v priestoroch Kultúrneho domu športový duch a dobrá nálada. Zvítali stolní tenisti z bratislavských klubov, ceny im odovzdala manželka zosnulého pána Jozefa Pitteka,

pani Anka aj s vnukom Marekom. Vištučania bojovali statočne, ale do finále nepostúpili. Aj napriek tomu sú všetci súťažiaci víťazmi už len tým, že sa memoriálu zúčastnili. Obec ďakuje organizátorom turnaja, najmä pani Katke Nagyovej. *Foto:(použitie z FB)*

MEMORIÁL JOŽKA PITEKA 2. ROČNÍK

Stolnotenisový turnaj v štorhrách 6.5.2023

Potraviny

Pani Silvia Hajková zatvorila predajňu preto, lebo pokles tržieb bol taký rapidný, že miesto zisku na aké-také prežitie, produkovala stratu aj napriek tomu, že potraviny prevádzkovala vo svojom dome a nemusela platiť nájomné. Mňa osobne to veľmi mrzí kvôli nej samotnej i kvôli občanom, jej zákazníkom. Mnohí z nás si až vtedy uvedomili, keď predajňa prestala fungovať, akým dôležitým článkom bola v obci. Zvlášť veľmi chýba seniorom, občanom so zdravotnými problémami i tým, ktorí nemajú možnosť nakúpiť si mimo obce či už z titulu absencie motorového vozidla, či niekoho blízkeho, ktorý by pre nich nákup zabezpečil. Situácia je zložitá a ťažká a nie je jednoduché ju vyriešiť. Rokovala som s viacerými predajcami, no neúspešne. Obchodným reťazcom a väčším predajcom sa neoplatí predajňu v obci pod 2 000 obyvateľov prevádzkovať a pre drobných predajcov nemá obec vhodné priestory, ktoré by im mohla ponúknuť na prenájom a popritom by spĺňali tie najprísnejšie hygienické normy a predpisy. Skúšala som aj mobilné predajne, ale zatiaľ tiež neúspešne, tieto služby sú väčšinou poskytované v regiónoch stredného a východného Slovenska. Problémom s nedostupnosťou potravín a nepotravinového tovaru v malých obciach netrpí len naša obec, ale aj mnoho ostatných, pretože po pandémie sa situácia veľmi zhoršila, že podobne ako ostatné drobné prevádzky, kolabujú aj malé predajne, čo stále viac prispieva k zníženiu kvality života na vidieku. Klesajúcim počtom obyvateľstva a žiadnym rozvojom iba prehĺbime a zhoršíme celú situáciu. Rokujem s jedným dodávateľom, ktorý by mohol objednávať chlieb a pečivo, ale toto by bolo možné iba pri záväznej objednávke pre konkrétnych občanov – teda na meno. Ak bude mať obec nové informácie k zabezpečeniu predaja potravín, bude vás o tom informovať spôsobom v mieste obvyklým, teda rozhlasom, na úradnej tabuli, webovej stránke i na sociálnych sieťach. Ďakujeme pani Silvii za vyše 26 rokov náročnej služby pre občanov. Želáme jej do ďalších rokov zdravie, pohodu, spokojnosť a zaslúžený odдых v kruhu svojej rodiny.

Čo sa deje s kaplnkou?

Iste viete, že kaplnka sv. Anny má už roky narušenú statiku, čo je viditeľné aj z diaľky podľa pomaly sa zväčšujúcich trhlín na oboch jej stranách. Možno by sa zdalo, že stačí len čo-to niekde pri základoch podchytiť, vyklinovať klenby, vyšpárovať trhlíny, preomietiť, vymalovať, odvieť dobre dažďovú vodu a je hotovo. Realita je však trochu iná.

Predtým, ako sa určí správny spôsob sanácie, je potrebné poznať skutočnú príčinu. A na tú sme pravdepodobne spolu so statikom Ing. Lukášom Kramarčíkom a geológom RNDr. Mariánom Fabianom prišli. Bol zrealizovaný geologický prieskum danej lokality, vykopali sa dve sondy k základom kaplnky v miestach trhlín a vyvrátili sa dva 8-metrové prieskumné vrty. Podľa starších geologických posudkov v okolí bolo totiž pravdepodobné, že zosuvné územie je aj pod kaplnkou stále aktívne. Výsledok – ľudskou rečou povedané, svah pri kaplnke sa stále pozvoľna hýbe a hýbať sa aj bude. Podľa záverov geológa je v druhej z troch fáz pretvárania svahu, a je to spôsobené jeho zložením – veľkými vrstvami vysokoplastických ílov, ktoré pri priesaku väčšieho množstva vody zmäknú a vytvoria šmykovú plochu, po ktorej sa svah akoby „klže“. A berie so sebou aj prednú časť našej kaplnky. Šikmé kmene stromov pred kaplnkou sú tiež dôkazom posunu už v minulosti. Teraz nás čaká konzultácia so statikom, či je vôbec možné kaplnku zastabilizovať, pretože zastaviť postupné prirodzené pretváranie svahu nebude asi možné. No okrem znalostí podložia sme objavili aj zaujímavé nálezy v sondách – na jednej strane pozostatky kostí, ktoré sa po ohlásení nálezu uložili späť na pôvodné miesto, a na druhej strane murovanú časť staršej stavby pod kaplnkou, pravdepodobne kostola sv. Egídia, na ktorej sa zrovna kaplnka „láme“. To tiež ovplyvňuje spôsob novej sanácie, tak uvidíme, či sa nájde nejaké prijateľné riešenie, aby kaplnka znova a znova nepraskala.

To však nie je všetko... Súbežne totiž bežia aj viaceré výskumy nie len v rámci našej obce, ale aj v ostatných obciach z červenokamenského regiónu, a to na základe Memoranda o spolupráci MČK so Stavebnou fakultou STU a Filozofickou a Prírodovedec-

kou fakultou UK z polovice roku 2022. Ide o dlhodobú spoluprácu zameranú na obnovu identity regiónu (jeho pamiatok, pamätihodností, či iných zaujímavých lokalít), počas ktorej jednotlivé skupiny študentov spracovávajú rôzne výskumy a analýzy územia v širších súvislostiach, potom na úrovni jednotlivých obcí a nakoniec riešia aj konkrétne objekty. Práce študentov budú vo finále odovzdané aj obciam a budú využiteľné napr. na prezentáciu ich histórie, podporu turizmu v našom regióne, ale možno aj ako podklady na získanie finančných prostriedkov na konkrétne realizácie.

A tu sa dostávame späť ku kaplnke – práve ona je predmetom študentských prác u nás (okrem obce ako celku), už sú rozpracované viaceré výskumy, ktoré budú použité ako podklady pre návrh obnovy kaplnky a jej okolia v budúcom semestri (historický, architektonicko-historický a stavebno-technický výskum). Naš geologický prieskum dodáva k téme ďalšie reálne podklady.

Všetci zúčastnení spolu aktívne komunikujeme a koordinujeme ďalšie kroky. Pokúsime sa preskúmať lokalitu pomocou georadaru (ak to bude

finančne zrealizovateľné) a identifikovať nálezy pod zemou, čo by dodalo prieskumom ďalšie dôležité poznatky o kaplnke a jej predchodcovi.

Takže postupne, krok za krokom, uvidíme, k čomu sa dopracujeme. Za doterajšiu spoluprácu chcem poďakovať doc. Ing.arch. Jane Gregorovej, PhD. a kolektívu z Katedry architektúry na Stavebnej fakulte, za MČK za Ing.arch. Hane Hlubočkej za prepadanie. Pani starostke patrí vďaka za rýchle zadministratívne objednávky geologického prieskumu. O ďalších pokrokoch vás budem včas informovať.

Silvia Gajdošová

Aktivity a projekty obce

Obec od marca realizuje verejné obstarávanie na technické vybavenie kultúrneho domu. Jedná sa o výmenu osvetlenia, ozvučenia, javiska, opony, stolov, stoličiek a dezinfekčné a hygienické zariadenia. Slnečné jarné počasie prišlo aj prácam na II. etape opravy a zateplenia fasády ZŠ s MŠ. Tento rok nás čaká ešte jedna časť, a to z vnútornej strany budovy. Veríme, že škola bude mať nový kompletný šat čo najskôr. Už po tretíkrát obec podala na Envirofond „Žiadosť o poskytnutie nenávratného príspevku na ČOV a kanalizáciu.“ V tomto období dopĺňame žiadosť o požadovanú dokumentáciu z roku 1992. Zároveň sme po druhýkrát podali „Žiadosť o poskytnutie nenávratného príspevku na Vybudovanie zberného dvora“, zatiaľ nedisponujeme žiadnou informáciou k nej zo strany Envirofondu. Obec sa tiež uchádza o poskytnutie dotácií z Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na: - výmenu auto-

busových zastávok a úpravu ich okolia z výzvy na podporu životného prostredia a rozvoja vidieka v oblasti podpory: Verejná infraštruktúra a životné prostredie, - technické vybavenie futbalového ihriska z výzvy na podporu športu v oblasti podpory: Organizovanie pravidelných pohybových aktivít pre deti a mládež do 23 rokov. OZ Za zelený Vištuk má v pláne zrealizovať projekt umiestnenia búdok pre netopiere na fasádu základnej školy a búdok pre dravce a sovy na stromy v areáli ZŠ s MŠ Vištuk. Zámerom OZ je poskytnutie náhradných hniezdnych a úkrytových príležitostí pre uvedené druhy v búdkach umiestnených na plášti budovy (netopiere) a na vzrastlých stromoch (sovy, dravce) v bezprostrednej blízkosti budovy školy. Financovanie projektu je zabezpečené zo Zamestnaneckého grantového programu Nadácie ZSE a realizácia OZ Za zelený Vištuk. (MV)

OBEČNÉ ZASTUPITEĽSTVO VO VIŠTUKU

Otázky poslancom (apríl 2023)

Ubehlo niekoľko mesiacov odvtedy, ako Vás občania Vištuka zvolili do funkcie poslanca miestneho zastupiteľstva. Čo ste odvtedy pre Vištuchanov urobili? 2. Aké sú Vaše priority pre nasledujúce obdobie?

ERIK VRÁBEL, zástupca starostky obce

K funkcii poslanca OZ ako aj zástupcu p. starostky sa snažím pristupovať maximálne zodpovedne a aktívne sa zúčastňujem na všetkých zasadaniach OZ (verejných aj pracovných) a takisto aj na zasadaniach a aktivitách v rámci komisií, v ktorých som členom (Komisia mládeže, športu a kultúry, Komisia územného plánovania, výstavby a dopravy). Zúčastnil som na stretnutí poslancov MČK, na konferencii o Územnom plánovaní organizovanej BSK, na niekoľkých webinároch ohľadom využívania dotácií z Plánu obnovy. V marci som zastúpil p. starostku počas jej PN a viedol pracovné aj verejné zasadnutie OZ. Inicioval som stretnutie poslancov OZ so zástupcami odboru ŽP OÚ Pezinok ohľadom riešenia problému s nakladaním s odpadovými vodami vo Vištuku. Taktiež som sa zúčastnil niekoľkých stretnutí s obecným právnikom JUDr. Berackom a stavebným úradom ohľadom prijatých podnetov od občanov. Pravidelne diskutujem s p. starostkou ohľadom diania v obci a snažím sa pomáhať s riešením situácií, ktoré každodenný život v obci prináša. Čo sa týka priorit na nasledujúce obdobie, bol by som rád, keby sa podarilo získať dotáciu na obnovu KD, vyriešiť problém s chýbajúcou predajňou potravín, nájsť finančné prostriedky na opravu infraštruktúry (mosty, cesty), zrealizovať zberný dvor a pohnúť sa dopredu s ČOV a kanalizáciou.

ANDREJ BARAN, predseda Komisie na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov a na prešetrovanie sťažností

Výsledky komunálnych volieb v októbri 2022 priniesli výraznú zmenu aj v obecnom zastupiteľstve vo Vištuku. Poslancov máme už len 7, nie 9. Vekový priemer klesol takmer o 20 rokov. Dvaja poslanci bývalého zastupiteľstva si udržali svoj mandát, avšak ich prívlastok vekovo "najmladší" sa zmenil na vekovo "najstarší". Poslanec bez laptopu na zastupiteľstve je výnimka, PowerPoint prezentácia predsedu komisie na úvod stretnutia skôr pravidlom. Pracovné stretnutia poslancov a komisií sú "hybridné", umožňujúce osobnú účasť, ale aj účasť prostredníctvom audio-vizuálneho pripojenia. Poslanci majú veľa aktivít a povinností aj vo svojej práci a súkromnom živote, nie vždy sa im podarí zosúladiť ich kalendáre, časové plány. Ani to nie je problém. Zvukový záznam zo zmeškaného stretnutia, ktoré je nahrávané, si poslanec môže dodatočne vypočuť doma a o svoje podnety, návrhy a komentáre sa podeliť s ostatnými ich uložením na serveri, prípadne zdieľaním v diskusnej skupine v niektorej zo sociálnych sietí. Obecný úrad, obecné zastupiteľstvo, komisie, občania,... učíme sa za pochodu, hľadáme spôsob ako vzájomne komunikovať. Jedno je však isté, obecné zastupiteľstvo vo Vištuku vstúpilo do 21. storočia.

ELENA HOMOLOVÁ, predsedníčka Komisie financovania, rozpočtu a správy majetku obce

Som vďačná, že sme ako poslanci schválili úpravu času používania pyrotechniky počas Nového roku, ktorú som navrhla. Len si prajem, aby sa toto nariadenie tento rok dôslednejšie dodržalo. Viaceré VZN, čo sme už stihli schváliť sú prospešné pre Vištuchanov: navýšenie príspevku na obedy pre seniorov, nezvýšenie daní z nehnuteľností a odpadov, obedy pre škôlkárov a školákov len za režijný poplatok a iné. Všetkým spolkom a klubom, ktoré si požiadali o dotáciu od obce sme vyhovelí v ich finančných požiadavkách v plnej miere. Vo finančnej komisii, ktorej predsedám, sme si stanovili ciele, ktorým sa budeme v najbližšom období intenzívne venovať. Prioritou je stanovenie priorit. Musíme využiť dotačné schémy v prospech obce a efektívne narábať s financiami. Ciele si musíme rozdeliť na krátkodobé a dlhodobé a držať sa ich. Medzi dlhodobé ciele podľa mňa patrí jednoznačne dokončenie čističky, funkčná kanalizácia a rozšírenie kapacity školy a škôlky a aj poriadna telocvičňa. Tiež by som bola rada, ak by sme pokračovali v budovaní chodníkov – toto je "zapeklitá" úloha, nakoľko sú situácie, kde súkromné pozemky zasahujú až do hlavnej cesty a tiež zbytočne by sme vybudovali chodníky, ak by sme ich za pár rokov búrali kvôli kanalizácii. Všetko spolu súvisí a nadväzuje na seba. Do krátkodobých cieľov by

som zaradila obchod, opravu mostov, na ktorú sú aj peniaze v rozpočte obce a kultúrno-spoločenské aktivity v rámci Mikroregiónu Červený Kameň.

Za seba plánujem dve športovo-spoločenské akcie, ale o tých sa včas dozviete.

PETER KULIFAJ, predseda Komisie školstva, sociálnych vecí a zdravotníctva

Prvé mesiace nového zastupiteľstva sú za nami. Za seba môžem povedať, že mám mierne zmiešané pocity. Na jednej strane som rád, že sa podarilo schváliť verejnú formu zasadnutia komisií. Taktiež ma teší zvýšenie príspevku na obedy seniorom a upresnenie pravidiel pre príspevok pri narodení dieťaťa a jubilantom. Vnímam, že výzvy z rôznych grantov a fondov obec začína považovať za dosiahnuteľnú metú pre financovanie rozvojových projektov vo Vištuku. Na druhú stranu, pozícia poslanca nie je exekutívna a viaceré rozhodnutia (tak strategické ako aj tie, ktoré majú praktický dopad na občanov) sa prijímajú na úrovni úradu bez možnosti priameho ovplyvnenia obecným zastupiteľstvom. Z praktického hľadiska to považujem za logický model, avšak vidím tam priestor na užšiu spoluprácu medzi občanmi, poslancami a úradom tak, aby sa využil ľudský potenciál, ktorý v obci máme. Nik totiž nerozumie všetkému, no keď dávame hlavy dokopy, dá sa to. Do ďalších mesiacov by som rád dokončil zmenu rokovacieho poriadku, pustil sa do prípravy podkladov pre hodnotenie plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb a ešte intenzívnejšie sa venoval tomu, aby

obec reagovala na výzvy poskytované z EU fondov a iných zdrojov. Taktiež by som rád otvoril diskusiu o konkrétnych krokoch, ktoré by aspoň čiastočne zmiernili dopady chýbajúcich potravín v obci. Pokiaľ by boli akékoľvek otázky na mňa, kedykoľvek je možné ma kontaktovať na peter.kulifaj@gmail.com.

DANIELA ŠPROCHOVÁ, predsedníčka Komisie životného prostredia, verejného poriadku a komunitného rozvoja

Od volieb ubehol nejaký čas, ktorý sme venovali zo svojho súkromného času veciam obecným nielen na verejných zasadnutiach, pravidelných pracovných stretnutiach ale i na stretnutiach z vlastnej iniciatívy. Na druhej strane chápem, že výsledky práce nie sú až tak viditeľné pre občanov, ako by možno chceli. Bohužiaľ, niektoré veci si vyžadujú dlhší čas. Aktivít bolo viac, verím, že si niektoré všimli aj občania sami. Jedna z dôležitých aktivít činnosti Komisie životného prostredia, ktorej som predsedkyňou, bola verejná komisia ohľadom poskytnutia informácií v súvislosti so žumpou a domácimi čističkami vôd. Ďalšie aktivity, hoci sa mi ťažko určuje z nich iba činnosť poslankyne, pretože sa mi mnohé prelínajú:

- vianočné pohľadnice a upratovanie rybníka s našou iniciatívou Rozumný rozvoj Vištuk(ďalej len RRV)
- výsadba troch líp Republiky, zabezpečenie záhona kvetín a ich následná výsadba (OZ Za zelený Vištuk)
- pomoc pri vypracovaní projektu Dažďová záhrada s ďalším poslancom za RRV Petrom Kulifajom, architekt-

Poslanci skladajú sľub

kou Silviou Gajdošovou a Miškou Jurkovičovou cez projekt Obnova dediny. Ďakujem im za ich čas i prácu pri vypracovaní projektu.

2. V momentálnej situácii sú pre mňa priority:

- čo najskôr vyriešiť obchod aspoň s najviac potrebnými potravinami pre občanov hlavné starších a imobilných, poprípade inej vhodnej alternatívy,
- vo väčšom časovom horizonte hľadať riešenia a možnosti na väčší obchod aj s rozličným tovarom a drogériou
- zachovať aspoň dva dni v týždni ordinovania všeobecného lekára pre dospelých v našej obci,
- dosiahnuť rovnakú, poprípade nižšiu cenu pri vývoze komunálneho odpadu, kde budeme potrebovať aj spoluprácu všetkých občanov na dosiahnutie väčšieho percenta vytriedeného odpadu (diskusia, prednáška, motivovanie na správne triedenie vo väčšom množstve domácnostiach)
- určovať a podávať vhodné projekty pre našu obec ktoré momentálne bežia (napr. Plán Obnovy, Plán Slovensko a iné napr. SPP, ZSE, Ekopolis...)
- pripraviť a vo vhodný čas podať projekt /grant na montovanú telocvičňu pre našu ZŠ s MŠ
- budovanie chodníkov (aspoň na rizikových úsekoch) pre starších ľudí, detí a mamičky s kočíkmi.

AMBULANCIA MUDr. Rastislava Moravca

K 1. aprílu 2023 sme sa dozvedeli veľmi nepríjemnú správu týkajúcu sa obmedzenia/skrátenia poskytovania ordinačných hodín v ambulancii všeobecného lekára MUDr. Rastislava Moravca v obci Vištuk. Podľa vyjadrenia MUDr. Rastislava Moravca sú ordinačné hodiny momentálne obmedzené na jeden deň v týždni (piatok) z dôvodu poklesu počtu pacientov v obci Vištuk. Pomer pacientov obce a ostatných pacientov registrovaných v ambulancii je 4:1. Z uvedeného vy-

plýva, že 4 x mu vychádzajú ordinačné hodiny v zriadenej ambulancii v Pezinku a 1x v ambulancii vo Vištuku. Podľa poslednej komunikácie s ním zo dňa 5. mája 2023 je ochotný pri zvýšení počtu pacientov vrátiť ordinačné hodiny do pôvodných 2 dní. Pred rozhodnutím obmedzenia/skrátenia ordinačných hodín sa po sociálnych sieťach a medzi občanmi našej obce šírili rôzne informácie, ktoré vznikli z dôvodu nepochopenia komunikácie medzi Obcou Vištuk a MUDr.

Rastislavom Moravcom. Z obmedzenia/skrátenia ordinačných hodín bola obvinená hlavná kontrolórka obce Mgr. Renáta Fabiankovičová. Za vzniknuté nedorozumenie a obvinenie sa pani hlavnej kontrolórke ospravedlňujeme. Podotýkam, že pani hlavná kontrolórka si svoje pracovné povinnosti vykonáva zodpovedne a koná v rozsahu jej kompetencií a v súlade s právnymi predpismi, ktorými je pri jej výkone práce viazaná. Prosím o šírenie overených a relevantných informácií nie len na sociálnych sieťach. Vyhne sa tak mnohým nedorozumeniam.

Ďakujem za pochopenie.
(MV)

Niektoré témy z rokovaní obecného zastupiteľstva

(podrobnejšie na webovej stránke obce Vištuk a nahrávky na sociálnej sieti)

Všeobecne záväzné nariadenia č. 3/2023 o určení výšky príspevkov na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach

(1) Za pobyt dieťaťa v materskej škole prispieva zákonný zástupca na čiastočnú úhradu výdavkov materskej školy na jedno dieťa v sume 18,00 € mesačne.

(1) Na čiastočnú úhradu nákladov spojených s činnosťou školského klubu detí prispieva zákonný zástupca žiaka mesačne sumou 10,00 € za žiaka.

Schválené dotácie z rozpočtu Obce Vištuk v € (slovom: v eurách)

Názov subjektu (obč. združenie/spolok/klub)	poskytnutá výška dotácie v roku 2023 (v €)
TJ SLOVAN VIŠTUK	5 000,00
Športovo-strelecký klub Vištuk	1 500,00
Spolok Dychová hudba Vištučanka	2 200,00
Základná organizácia JDS, Vištuk	1 000,00
Darts Club Vištuk	2 500,00
SPOLOK VINOHRADNÍKOV a VINÁROV vo VIŠTUKU	2 000,00

Prenájom časti nehnuteľnosti (nebytový priestor) na futbalovom ihrisku – Žaneta Kakašová

Výstavba v obci/ rokovanie OZ zo dňa 16.3.2023

Nakoľko Komisia územného plánovania, výstavby a dopravy v zápisnici z jej zasadnutia zo dňa 27.02.2023 uviedla, že sa domnieva, že Územné rozhodnutie o umiestnení stavby „Novostavba rodinných domov Vištuk“ investora Polnovakia Agrar je v rozpore s platným územným plánom (v texte ako „ÚP“), a teda, že súlad s platným ÚP nebol dostatočne preskúmaný a nebol správne vyhodnotený, bude toto Územné rozhodnutie preskúmané obecným právnikom JUDr. Ondrejom Berackom.

Otázka poslanca Petra Kulifaja k téme, ktorá v posledných rokoch rezonovala v obci: „Vyhodnotenie stanovísk a pripomienok uplatnených pri verejnom prerokovaní dokumentácie Zmeny a doplnky č. 5/2020 Územného plánu obce Vištuk“ (Zlatá Réva) sa pýtal na súčasný stav procesu ZaD č. 5/2020. Aké sú ďalšie kroky obce, obecného zastupiteľstva? Odpoveď starostky obce: Dokumentácia k ZaD č. 5/2020 Územného plánu obce Vištuk sa nachádza na Okresnom úrade v Pezinku, kde bola zaslaná na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie – SEA - obec zatiaľ nemá výstup.

Vištučanka (zdroj FB)

Darts Club Vištuk (zdroj FB)

K ZaD. č. 5/2020 bol v zimnom čísle Vecí vištuckých 2021 (ďalej ako „Vv“) zverejnený Otvorený list starostke o pozastavení ZaD 5 s dátumom 2.12.2021, redakcia avizovala uverejnenie vyjadrenia. Vo Vv zatiaľ nebolo uverejnené vyjadrenie, preto sme sa spýtali Ronalda Jeneia, jedného z iniciátorov petície: „Otvorený list, v ktorom sme žiadali pozastavenie procesu schvaľovania

výstavby, získal na sociálnej sieti veľkú podporu. Nasledovala úspešná petícia a potom referendum. Napriek verejnému prísľubu, že výsledky referenda budú poslanci rešpektovať bez ohľadu na kvórum, po referende to niektorí z nich neurobili. Niektorí poslanci nedostali opätovnú dôveru v komunálnych voľbách. Až 5 (zo 7) zvolených poslancov

pochádza z iniciatívy Rozumný Rozvoj Vištuka, na ktorej vznik mal veľký vplyv práve nesúhlas Vištučanov s plánom výstavby nad rybníkom. Dnes máme nové obecné zastupiteľstvo, poslanci pracujú tvrdo, rozhodujú transparentne (odporúčam účasť na zasadnutiach OZ, zasadnutiach komisií - po novom je všetko verejné!).“

Téma - odpady, žumpa a ČOV

Jednou z dôležitých tém predošlých mesiacov boli odpady a ich likvidácia. Dostali sme výzvu, aby sme zdokladovali ako s nimi nakladáme. Viac k tomu Komisia životného prostredia, verejného poriadku a komunitného rozvoja na rokovaní dňa 10.2.2023:

POSTUP OBČANOV V ROKU 2023:

Existujúca žumpa

1. Priniest doklady o vývoze za rok 2022
2. Ak občan potrebné doklady nemá k dispozícii, predloží namiesto toho obci čestné prehlásenie, že minulý rok vyvážal takýto odpad prostredníctvom služieb na vývoz fekálií
3. V prípade suchého WC občan predloží čestné prehlásenie, že využíva suchý záchod a perie s mydlom.

ČOV nezlegalizovaná

Priniest čestné prehlásenie, že je majiteľom domácej nezlegalizovanej ČOV a prísľub, že v blízkej budúcnosti si ju zlegalizuje cez dané úrady.

Doba vybavenia sa pohybuje cca 60-90 dní, v ojedinelých prípadoch viac.

ČOV zlegalizovaná

Občan predloží na obec doklad o skolaudovaní ČOV.

Povinnosti majiteľa:

- Majiteľ musí vodnú stavbu užívať a starať sa o ňu

- Odber vzoriek 2x ročne, výsledok poslať na príslušný orgán štátnej vodnej správy
- Nezabudnúť zažiadať úrad o predloženie povolenia používania ČOV pred uplynutím doby platnosti (povoľuje sa na 6 alebo 10 rokov pre koreňové ČOV).

Odporúčame cca 3 mesiace pred termínom.

Žumpa potrebné doklady:

Doklad o vývoze odpadových vôd

Potrebné náležitosti dokladu:

- názov/meno dodávateľa, jeho fakturačné údaje, IČO, DIČ (IČ DPH), adresu/sídlo,
- dátum a množstvo vývozu odpadových vôd
- uvedené zberné miesto vývozu
- meno a adresa občana komu sa vyváža

ČOV POSTUP LEGALIZOVANIA

1. KROK vybavenie povolenia

- projektová dokumentácia
- hydrogeologický posudok (v prípade ak nie je trativod)
- žiadosť o vodnú stavbu

- povolenie od obce (udelenie súhlasu na uskutočnenie vodnej stavby)

2. KROK vybavenie kolaudácie

- žiadosť o kolaudačné rozhodnutie
- revízná správa od elektrikára (nie vždy)
- odovzdávací protokol
- protokol o komplexom vyskúšaní
- skúška vodotesnosti
- vyhlásenie o parametroch ČOV
- kolok 90EUR (dá sa zakúpiť priamo v automate v Pezinku v budove životného prostredia)

Všetky potrebné dokumenty treba podať osobne na podateľni Obvodného úradu životného prostredia v Pezinku.

Úspech žiačky našej školy

Naša žiačka 7. ročníka - Natália Hrašková sa zapojila do 6. ročníka súťaže Zachyť energiu 2023. Do súťaže zaslala svoje fotografie, ktoré zachytávajú fyzikálny dej – Odraz vlnenia (optika). Vďaka získaniu najväčšieho počtu „lajkov“ na sociálnych sieťach získala krásne 1. miesto. Naša vďaka patrí spoločnosti Východoslovenská distribučná a.s., ktorá túto súťaž vyhlásila s cieľom motivovať žiakov k štúdiu fyziky a techniky a vďaka nej naša žiačka získala tablet pre školu a pre seba mobilný telefón.

Kúzelná fyzika
(Fotoalbum ZŠ s MŠ Vištuk)

Naša žiačka
(Fotoalbum ZŠ s MŠ Vištuk)

SPOLOK VINOHRADNÍKOV a VINÁROV vo VIŠTUKU 2003 - 2023

SPOLOK VINOHRADNÍKOV a VINÁROV vo VIŠTUKU (ďalej len „Spolok“), bol založený začiatkom roka 2003, v tomto roku oslavuje 20. výročie svojho vzniku. Budeme ho postupne pripomínať rôznymi spoločenskými a kultúrnymi podujatiami. Predsedom Spolku je Ing. Jozef Veselka, podpredsedom Mgr. Ivan Mjartan a pokladníkom Ing. Peter Hamza. Obec Vištuk a jej vinohrady sa rozprestierajú v Malokarpatskej vinohradníckej oblasti. Má bohatú vinohradnícku a vinársku tradíciu. Jeho základným cieľom je zachovanie tradície vinohradníctva a vinárstva v našej obci a realizácia podujatí spojených s vinohradníctvom a vinárstvom. Členovia Spolku sa spoločne starajú o vinohrad, z jeho hrozna rôznych kvalitných odrôd do-

rábajú víno značky Polánka. Sme hrdí aj na krásnu súčasť našich vinohradov, prístrešok so sochou svätého Urbana, ktorú členovia spolku osadili v roku 2017. V tomto priestore sa každý, nielen vinohradník, môže zastaviť, oddýchnuť si, stíšiť pri rozjímaní či modlitbe a poďakovať sa za dary nebies. Z tohto miesta je nádherný výhľad, najmä pri zapadajúcom slnku, na Malé Karpaty a hrad Červený Kameň.

Podujatia pripravované Spolkom v roku 2023 - Oslavy 20. výročia vzniku Spolku sú hlavnou témou roka.

Január - Spoločenské posedenie Spolku vinohradníkov vinárov a ich rodín.

Február - Slávnostná výročná členská schôdza pri príležitosti 20. výročia vzniku Spolku sa konala dňa 19.2.2023.

Marec - Zázjazd do Čachtíc - konaný dňa 11.3.2023, návšteva hradu a Poľnohospodárskeho družstva Čachtice, spojená s ochutnávkou vín a prehliadkou ovocných sádov

- Účasť na 9 vinárskych súťažiach, s 55 vzorkami vín, medaily získalo 8 členov: z toho 16 zlatých, 27 strieborných, 12 bronzových. A dva razy Šampión vín!!!

Apríl - Vinohradnícky jarmok - podujatie zamerané na predaj a ponuku tovarov spojených s vinohradníctvom a záhradkárstvom, ako sú štepy, ovocné stromy, kvety, planty, hydina a iné.

Stavanie Mája - predaj vín vištuckých vinárov

Máj - Svätá omša pri kaplnke svätej Anny a soche nášho patróna svätého Urbana.

Jún - Hodové slávnosti prezentácia SVVV.

Vinári od Gidry 24.6.2023 Jablonec - účasť vinárov z Vištuka, prezentácia vištuckých vín

Júl - Príprava osláv 20. výročia vzniku Spolku

August - Večer Vištuckého Vína spojený s oslavami 20. výročia vzniku Spolku. Podujatie sa bude konať v parku pri Kultúrnom dome, v spolupráci s ostatnými vištuckými organizáciami.

November - Požehnanie mladých vín poďakovanie Pánu Bohu, od vištuckých vinohradníkov vinárov za celoročnú pomoc a ochranu viniča a vína, s kňazským požehnaním mladého vína.

Január - december práca vo vinohradoch a pivniciach, podľa vinohradníckych a vinárskych tradícií.

Správa o činnosti TJ SLOVAN VIŠTUK za rok 2022

Rok 2022 sa v našej organizácii niesol v znamení osláv 90. výročia založenia futbalu vo Vištuku. Všetky akcie boli smerované k 8. augustu, kedy tieto oslavy vyvrcholili. Našu organizáciu a obec v roku 2022 reprezentujú 4 mužstvá. Prípravka pod vedením trénerov, Peter Bublavý, Daniel Beňovič a Milan Makýš, dosahuje pravidelne výborné výsledky a v práve prebiehajúcej súťaži okúsila iba raz trpkosť prehry. Podarilo sa nám stabilizovať mužstvo, ktoré má v súčasnosti 18 hráčov (v roku 2021 ich bolo 11) Starší žiaci v sezóne 2021/2022 skončili na krásnom 3. mieste. Matej Babača sa zároveň stal najlepším strelcom tohto

ročníka a nastriehal 46 gólov. Hlavným trénerom mužstva je Šimon Jurčovič. Momentálne v tejto vekovej kategórii máme problém s počtom hráčov. Je ich iba 12 a z toho dôvodu sme dohodli spoluprácu s modranskými futbalistami a dohodli striedavé štarty našich aj ich hráčov. Mužstvo seniorov sa v súťažnom ročníku 2021/2022 zachránilo v 5. lige a v súčasnosti prešlo výraznou obmenou hráčov. Pohybuje sa v strede 16 člennej tabuľky a predváža slušný futbal. Trénermi mužstva sú Vladimír Kinder a Alexander Matuš. Zvolený bol aj nový výbor. Predsedom klubu zostal Oravec Róbert. Členovia výboru sú: Peter Peško,

Matej Granec, Peter Bublavý, Peter Kročka. Zaevidovali sme nové stanovy a postupne celý klub prechádza transformáciou.

Oslavy 90. výročia sa uskutočnili dňa 8.8.2022 a zúčastnilo sa ich veľké množstvo osobností. Celé oslavy spravádzal bohatý športový aj kultúrny program. Poďakovanie patrí rovnako obci Vištuk ako aj všetkým sponzorom, ktorý nám pomohli zorganizovať takúto veľkú akciu. V budúcnosti sa naša organizácia chce aj naďalej aktívne podieľať na kultúrnom a športovom živote v obci

Predseda TJ SLOVAN VIŠTUK
Oravec Róbert

Plán činnosti ZO JDS Vištuk v roku 2023

Tak ako každý rok, činnosť ZO JDS Vištuk riadi výbor základnej organizácie. Preto už 19. januára sa výbor stretol na prvom rokovaní, na ktorom boli navrhnuté činnosti, ktoré chceme v roku 2023 zabezpečiť. Prvou úlohou bolo zabezpečiť rokovanie výročnej členskej schôdze. Bola stanovená na 5.3., ktorá sa v tomto termíne i uskutočnila. Bola na nej zhodnotená činnosť za rok 2022, spomenuli sme si minútu ticha na členov, ktorí nás v roku 2022 opustili, ružou sme si uctili jubilantov, pripravili prvú verziu plánu na rok 2023 a po ukončení na spoločenskom posedení pospomínali na predchádzajúce obdobie od poslednej výročnej schôdze. Návrhy členov na činnosť v roku 2023 boli prijaté a podľa možností zapracované do plánu činnosti. Prvou činnosťou po výročnej schôdzi bolo vytváranie veľkonočných ozdôb dňa 27. marca. V spolupráci s organizáciou COOP Jednota, členovia v klube JDS si pre vlastné potešenie pripravovali spríjemnenie sviatkov veľkej noci vlastnoručne vyrobenými ozdobami. Už o krátky čas, 1. apríla, sme organizovali Zónu bez peňazí. Na veľkú radosť bola účasť občanov, ktorí priniesli už doma neupotrebitelné veci, ako i tých, ktorí sa zóny

zúčastnili ako záujemcovia, doposiaľ možno najväčšia. Ved' prinesené veci boli rozložené v sále kultúrneho domu na troch radách stolov. V ponuke bolo oblečenie rôznych veľkostí, obuv, knihy, priemyselné výrobky, hračky a rôzne maličkosti. Po ukončení zóny bolo z nevyzdvihnutých tovarov odovzdaných charite 8 plných plastových vriec. Ďakujeme.

19. apríla sa 26 členov zúčastnilo výletu do Bratislavy, kde si vo vláčiku „Prešporáčik-u“ prezreli zaujímavé miesta ako Euroveu, Bratislavský hrad, Slavín a iné zaujímavosti. Činnosť pokračovala 22. apríla burzou semien a priesad na terase kultúrneho domu, poobede sme sa zúčastnili v rámci „Dňa Zeme“ upratovania v lipovej aleji. Na mesiac máj bol zabezpečený výlet do Ostrihomu, okresné športové hry seniorov v obci Dubová a hlavne najväčšiu akcia tohto roku – 20. výročie založenia Základnej organizácie Jednoty dôchodcov vo Vištuku.

Okrem týchto najbližších akcií máme termínovo zabezpečených 9 podujatí, o ktorých snád' bude zmienka v budúcich vydaniach.

*Pavel Peško,
predseda ZO JDS Vištuk*

Plány OZ za ZELENÝ VIŠTUK na rok 2023

V roku 2023 je naším prvoradým cieľom starostlivosť o lipovú aleju smerom na Lipky. Tá spočíva najmä vo výdatnom polievaní mladých stromov, v osádzaní zálievkových lemov a vakov, ale aj v tradičnom jarnom zbere odpadkov, v opravách oporných konštrukcií, kontrolách stromkov a prípadných orezoch. Ďakujeme účastníkom brigády pri príležitosti Dňa Zeme (22. apríl), ktorí nám s týmito činnosťami prišli pomôcť.

Na obecných pozemkoch naďalej plánujeme sadiť kvety a na budove školy chceme osadiť búdky pre netopiere, ktorých význam bude nielen environmentálny, ale aj edukačný a estetický. V okolí vodnej nádrže pripravujeme opatrenia za účelom minimalizácie znečistenia odpadkami. Touto cestou vopred ďakujeme všetkým tým, ktorí sa do našich aktivít zapoja a spoločne s nami znovu o trochu skrásia prostredie našej obce. (MO)

Vištuckí škôlkari

Fašiangy oslávili aj škôlkári - najprv spoločne vyzdobili priestory triedy, a potom hor sa na zábavu! Počas Rozprávkového dňa v materskej škole sa všetky deti i dospelí v škôlke premenili na rozprávkové bytosti (obr.1 a 2). V škôlke bolo počuť smiech aj hudbu, na tanečnom parkete sa vystriedali všetky masky. Úžas v očiach detí vzbudili tajomné bublinové kúzla počas predstavenia Bublinová šou, na konci ktorej sa každý na chvíľu ocitol v obrovskej bubline – (a niektorých nezbedné prstečky ju čo najrýchlejšie praskali). V škôlke vládne nielen zábava, ale i vážna práca. Predškôláci sa postupne pripravujú na vstup do základnej školy, v spolupráci s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Pezinku absolvovali depistáž školskej pripravenosti a nedávno už i zápis do 1. ročníka základnej školy. Obe triedy navštívili pri príležitosti Marca - mesiaca knihy obecnú knižnicu, poprezerali si knižky, vypočuli si peknú rozprávku. Ďakujeme pani Hábelovej za dlhoročnú

spoluprácu a tešíme sa aj do budúcnosti na spoluprácu s pani Dzibelovou. Súčasťou marca bol aj projekt Týždeň hlasného čítania, ktorý sa konal v našej škôlke už jubilejný 10. ročník a jeho cieľom bolo podporiť spoločné čítanie v rodine a rozvíjať predčítateľskú gramotnosť u detí. Počas divadla O lenivom lišiakovi sa deti dozvedeli, prečo sa nevypláca byť lenivý a ako je dobré žiť svoj život. Asi najviac ich zaujala imaginárna loptička, ktorú hádzali do vrecúška a ona v ňom ozaj pri dopade vydávala zvuky! Vďaka Vištuckým včelárom a ich pracovitým včielkam zažili deti netradičné Medové raňajky, pri ktorých si pochutnali na rôznych druhoch medíka, pozorovali včielky, dozvedeli sa nové a užitočné informácie zo života včiel a vyskúšali si oblečenie včelára.

A ďakujeme aj vám, všetkým darcom, ktorí ste svojimi 2 % z daní pre Vištuckí škôlkari- občianske združenie podporili našich škôlkarov.

Mgr. Gabriela Veselková, zástupkyňa pre materskú školu

Jubileá

V prvom polroku 2023 sa dožili a dožívajú významného životného jubilea naši občania:

Viera Mruškovičová, Ambróz Kulifaj, Jozefína Pešková, Vlastislav Stojkovič, Ján Kulifaj, Mária Gašparovičová, Rudolf Hábel, Libuša Barniaková, Milan Herényi, Anna Juríčková, Mária Fabiankovičová, Ivana Jelínková, Ľudmila Matulová, Otakar Urland, Emília Macáková, Ernest Debrecký, Jozefína Radakovičová, Jozef Ochaba, Jozef Mrva, Helena Šuplatová, Jozef a Anna Ochaboví, Jozef a Viera Šuplatoví.

Všetkým oslávencom srdečne blahoželáme a prajeme im do ďalších rokov pevné zdravie, veľa lásky, radosti, spokojnosti a príjemnej pohody. (MV)

Daniel Krchňák, DiS - Študentská osobnosť roka 2022 v kategórii Farmácia, Vištučan

Daniel je vyštudovaný laborant, pôsobí na Katedre genetickej farmácie Farmaceutickej fakulty Univerzity Komenského a je študentom 4.ročníka. Hovorí: „Hľadal som prácu, ktorá ma bude naozaj naplňovať.“

Významné výročia Višťučanov

Vedeli ste, že z celého Mikroregiónu Červený kameň máme najvyššie percento starších ľudí? Tak sa asi v obci Vištuk dobre žije. Pred krátkym časom malo niekoľko občanov krásne životné jubileum a pán Miroslav Kuric to zaznamenal.

Vážení oslávenci,

k Vaším významným životným výročiam prajeme veľa zdravia, lásky a Božieho požehnaní.

Vaši Višťučane

V poslednom období sa vo Vištuku pripomenuli tieto mimoriadne významné výročia:

December 2022

Sestry dvojčky, Marta Radakovičová a Mária Jurčovičová (rodené Stojkovičové) oslavovali 90. výročie narodenia.

MÁRIA A MARTA STOJKOVIČOVÉ

* 6.12.1932 VIŠTUK

MÁRIA, MARTA A MIKULÁŠ.

Čo majú spoločné tieto tri krásne krstné mená? Určite neuhádnate. Ak tipujete biblický príbeh, ste vedľa. Čo vo Vás vyvoláva slovo Mikuláš? Dátum 6.12. a známu štvoricu Mikuláš, anjel, čert a darčeky? Asi áno. Ved všetci sa tešíme na tohto dobrého biskupa, ktorý so svojim sprievodom roznáša deťom všelijaké dobroty. Mikuláš roku 1932.

V tento deň sa manželom Terézii a Jánovi Stojkovičovým narodili hneď dve zdravé, krásne dievčatá, dvojčky. Ako prvá dcérka Mária a po nej Marta. Boli si tak podobné, veď sa aj hovorí „Ako by ich jedna mama mala“, že ich rozoznávala len ona. Otec si ich

mýlil. A mladší súrodenci, najmä dvaja bratia, neskôr používali zaujímavý identifikačný kód dvojčiek vetou: „Marta a tá druhá“. A že boli od malého malička pracovité! Hneď sa plietli mame do ženských prác, najmä mienenia cesta. Otec im dokonca vyrobil malé šamlíky, na tie sa postavili, aby dočiahli na pracovnú dosku na stole. Na prvý pokus sa rozhodli prekvapíť rodinu vlastnoručne zhotovenými a upečenými šamrôlmi. Zarobili cestu, celkom sa vydarilo, kukuričné kôrovie nasekali na malé kusy a naň obtáčali cestu. Celkom úspešne. A šup s týmto polotovarom do horúcej trúby. Všetko sa zvrtilo asi za desať minút, keď sa z trúby začal valiť dym. Všetko ľahlo popolom. Nevadí, bol to prvý pokus. Ako druhá prišla na rad bábovka. Chceli ju mať takú parádnu dvojfarebnú žltkovo - kakaovú, ale kakao nebolo. Tak vmiesili do cesta kávu. Bola síce tmavá, ale jedlá. Strašne urevané utekali na roľu za svojou mamou po navarení mliečnej polievky. Keď z nich mama konečne vytiahla odpoveď prečo plačú, vzlykajúc z nich vypadlo: „Zrazila sa nám polievka“. Pozitívny vývoj vo varení a pečení u dievčat neustával. V apríli 1945 im vištucký úrad prideliť na ubytovanie dvoch ruských vojakov. Keďže prišli k domu keď rodičia boli na roli, čakali ich na priedomí. Veľmi sa čudovali, keď ich mama a otec hneď pozvali ku stolu na polievku a lokše. Rusi sa nestačili čudovať a pochválili dievčatá za výborný obed. Pýtam sa, ktorá z nich bola vtedy lepšia kuchárka. „No ja som piekla a Marta jedla“.

Škola? Päť rokov sme chodili do novej školy vo Vištuku, pri kostole. Učili nás dobrí učitelia Pokojný, Lančaričová zo Šenkvic, Grancová, Modlitbová. Potom sme ešte tri roky chodili do Meštianskej školy v Budmericiach. Do roku 1946. Vždy peši, po daždi, snehu, blate. Blato vždy zavaňalo bitkou. Keď sme prišli do triedy zablatení bitka, to isté nás čakalo keď sme sa išli poumývať do potoka a prišli neskoro na hodinu. Ale šak prebolelo. Naše prvé zamestnanie? Najprv vo vinohradoch na Hlinách, potom u Kirtyho vo Fajdalskom záhradníctve pri rajči-

nách a melónoch. Počkej a pamätáš si ako sme chodili na jednom bicykli robiť do Modry k vinárom Ďuricovi a Somolániymu? Toto ma fakt zaujalo, tak sa pýtam: „Na jednom bicykli, dve a na ženskom?“ „Tak, na ženskom dve! Najprv som bicyklovala ja, po kilometri som dala bicykel do jarku a išla som ďalej peši. Keď k nemu prišla Marta, bicyklovala ona, predbehla ma tak asi o kilometer a bicykel položila do jarku. No a tak sme na striedačku došli tých desať kilometrov do vinohradu v Modre.“ Mama to najprv brala s úsmevom, no neskôr sa napálila a zavelila otcovi: Predáš 50 litrov vína a kúpiš im druhý bicykel. Aj sa tak stalo. Bicykel to bolo ako dnes auto!

Január 2023

Pán Jozef Mrva oslávil 96. výročie narodenia

JOZEF MRVA

* 27.1.1927, TREMBLAY, FRANCÚZSKO

Narodil sa manželom Michalovi a Terézii Mrvovým, vo Francúzsku, v mestečku Tremblay, kam tak ako mnohí iní Višťučania, aj jeho rodičia odišli za prácou a zárobkom. Začiatkom tridsiatych rokov sa vrátili na Slovensko, do Vištuka. Rodičia na „Francúzskej ulici“ kúpili veľký pozemok a postavili dom s gazdovstvom. Škola. Prvých päť ročníkov absolvoval pán Jozef v Rímsko katolíckej ľudovej škole Vištuk. V tejto súvislosti spomenul správcu školy pána Júliusa Strmeňa, jeho dcéru Máriu a zaťa Františka Modlitbu. Ďalšie tri roky strávil v Meštianskej škole Budmerice. V škole bolo dobre, len jeho otec ho príliš často potreboval pri prácach na poli, či v maštali. Takže dosť často na vyučovaní chýbal. „Otec mi napísal listok, Ospravedlnenie, že som chorý,

alebo niečo podobné, a ja som spolu s ním robil na poli, ako pomocník pri vodení našich kráv. Často tiež v našom vinohrade pri Silárde. Pestovali sme jačmeň, žito, kukuricu, repu. Dorobili mlieko, maslo, mäso z domácich zvierat. Ale len na vlastnú spotrebu, nie na predaj.“ Profesia. Úspešne som ukončil Odborné učilište pre pracujúcich v odbore strojní zámocník. Práca. Najprv som dva roky pracoval v archíve poisťovne. Od 5.11.1951 som sa zamestnal vo firme Montostroj, národný podnik, ako pracovník pri výrobe strojných zariadení, používaných najmä na železnici. Postupne som sa vypracoval na majstra odborného výcviku, mal som na starosti učňov a neskôr som ako predák viedol partiu zámocníkov. Spolu so synom Petrom sme stavali napríklad budovu KPŠ, Zdravotnej školy v Harmónii, ja ako konštruktér. Tam som pracoval až do odchodu do dôchodku. Svadba. Ženil som sa 24.11.1951. Mojou manželkou sa stala o tri roky mladšia Justína Široká. Mali sme spolu tri deti Jozefa, Petra a Evu. Vincúr. V určitom období sme spolu so švagrom Širokým robili vincúrov v modranskej vinnej pivnici. Robotníkom vo viniciach sme vydávali pol litra vína na deň, aj ženám. Nový dom. Tento súčasný sme začali spolu so synom Petrom stavať v roku 1995. A odvtedy tu žijeme spokojne, takto pokope, až dodnes.

* * *

Február 2023**KAMENNÁ SVADBA**

Manželia Anna a Jozef Ochabovi oslávili 65. výročie sobáša

Sobáš sa konal 1.2.1958, v kostole Najsvätejšej Trojice vo Vištuku.

Čriepky spomienok pani Anny: Dodržali sme svoje sľuby. Čo Boh spojil človek nerozdelil. „Bola to veľká svadba. Hrala nám na nej známa vištucká ľudová kapela Herákovci so Štefanom Herákom-Micákom. Dvadsaťročná dievča, aj ja, má svoje túžby a predstavy o svojej svadbe. To asi každá nevesta. Mojou túžbou bolo, aby mi na svadbe hrala Jablonecká 7, vtedy najznámejšia hudobná kapela v okolí. Nevesta mienila, ženích zmenil. Vo vištuckom kostole nás sobášil pán farár Holec. Svadobná hostina s množstvom hostí v sále, ktorú JRD postavilo na našej roli, takže nám aj slza vypadla.“

* * *

Marec 2023

Pán Jozef Ochaba oslávil 90. výročie narodenia

JOZEF OCHABA

* 21.3.1933, CHARMENTRAY, FRANCÚZSKO

Rodičia Katarína a Vincent odišli v roku 1927 za prácou do Francúzska, mestečka Charmentray. Vtedy ešte netušili, že to bude na osem rokov. Vo Vištuku u babky Júlie, z matkovej strany, zostala ich malá dcérka Magduška. Mala vtedy len jeden rok. Pán Jozef spomína, že to prežívala veľmi ťažko. Babka ju zopár krát hľadala okolo domu a často ju našla učupenú v lopúchoch pri Burdanovej záhrade na Pančave. Smútila a plakala za mamou. Vo Francúzsku sa Magduške narodili dvaja súrodenci. Sestra Marcela v roku 1931 a brat Jozef v roku 1933.

POKLAD V REPONOM POLI.

Mama a otec sa vo Francii vyslovene nadreli. Od rána do neskorého večera.

Často spomínali, že takú repu obsekávali na roli už počas mrazov. Museli vstávať veľmi skoro ráno, aby navarili požíven na celý deň. Prvý raz v živote jedli banány, a spomínali, uhm, že im moc nechutili. A saláma len otcovi a dedkovi, okrem francúzskeho vína. Ale repa im priniesla aj šťastný moment. Vykopali vojenský metál z čias cisára Napoleona I., zo začiatku 19. storočia. Metál odovzdali úradom za čo dostali slušnú finančnú odmenu. Peniažky putovali do Vištuka k stolárovi, na zhotovenie okien pre ich nový dom. Veľmi si chválím svokra, ktorý bol mimoriadne dobrý človek. Už počas pobytu vo Francii si dali vo Vištuku, na kúpenom pozemku stavať dom. Stavebný dozor im zabezpečovali a na práce dozerali starí rodičia a Karol Polák, veľmi dobrý priateľ. Po návrate z Francie sa mama s otcom nasťahovali do novopostaveného domu a venovali sa poľnohospodárstvu. Ľudovú školu som vychodil vo Vištuku a tri roky meštianky v Budmericiach. Celkom sa mu páčila murárcina, tak ho rodičia dali do učenia k staviteľovi Horákovi z Modry. Učenie začal pri stavbe slepeckého ústavu v Báhoni. V roku 1950 komunisti zlikvidovali Horáka. Ten našťastie preregistroval všetkých učňov do Pozemných stavieb, na Kvačálke v Bratislave, a tam mu dali aj výučný list. Murárcina mi sadla. Rád som sa učil nové grífy a postupy, až tak ma to chytilo, že som zvládol aj zhotovenie klenby v našej pivnici. Najdlhšie som pracoval v Železničnom stavitelstve Bratislava, najprv ako murár, potom ako majster. Mám zásluhu na tom, že stojí Železničná nemocnica pri budove Koňky. Veľmi rád spomínam na svoje futbalové roky vo Vištuku, vo výbornej partii. Prvý raz ma postavili do zostavy áčka v 17 rokoch, na ihrisku za Polánkou, pri Hrádzi. Bol som aj vo Francúzsku, v Charmentray, navštíviť moje rodné mesto. Dali mi aj tlmočníka, a na radnici ma privítal a prijal sám primátor. Matrikárka našla zápis o mojom aj sestrinom narodení. Dostal som aj opis oboch rodných listov a ponuku stať sa občanom Francúzskej republiky. Celkom vážne tvrdili, za dva týždne Vám ho vybavíme! Môžete zostať tu aj žiť, bývať. Poďakoval som sa. Mojou domovinou je predsa Slovensko, Vištuk a nevymením ho za Paríž ani Eifelovu vežu!

Spracoval Miroslav Kuric

Keď si povolanie vyberie človeka....

Myslím, že ak máme prácu, ktorá nás baví a naplňa, s radosťou tam chodíme. Pracujem v Spojenej škole v elokovanom pracovisku v Modre. Naša škola je ako každá a predsa trochu iná. Sme školou pre všetkých, ktorí nás potrebujú z určitého dôvodu. Niektorí z dôvodu, že je príliš neposedný, ďalší z dôvodu, že je zase trochu pomalší, niektorých neposlúcha jazyk či ruka. Takýto žiaci navštevujú prípravný ročník, kde sa spoločne snažíme o maximálnu pomoc a vyrovnanie sa s nedostatkom. Je vhodný pre všetky deti s odloženou povinnou školskou dochádzkou. Hlavným cieľom prípravného ročníka je pripraviť žiakov na úspešný štart do školy. Pre našich žiakov je zabezpečená odborná starostlivosť. Žiakom sa venujú špeciálni pedagógovia a je im sprostredkovaná aj logopedická starostlivosť minimálne 2x do týždňa. Počty v triedach sú nastavené tak, aby bol pre žiakov vytvorený dostatočný priestor pre in-

dividuálny prístup zo strany učiteľa. V ŠKD sa venujeme nielen príprave na vyučovanie, ale aj tvoríme, pripravujeme sa na rôzne vystúpenia, či sa zapájame do rôznych aktivít. Maximálny počet žiakov v ŠKD je 12, a tak aj tu vzniká priestor na individuálny prístup. Starší žiaci školy môžu navštevovať krúžky, ktoré poskytuje škola. Rozhodnutie, kde bude žiak po absolvovaní prípravného ročníka ďalej študovať, a ktorú školu navštevovať, je vždy na rozhodnutí rodiča, aj keď naši žiaci pred ukončením prípravného ročníka absolvujú kontrolné vyšetrenie, výsledky ktorých môžu rozhodnutie rodičov uľahčiť a usmeriť. Niekomu je lepšie „u nás“ v menšej pokojnejšej škole, kde sa učíme pomalším tempom, primerane našim žiakom alebo iná škola, ktorá kladie väčší dôraz na výkon. Strešným cieľom špeciálnej edukácie je maximálna možná edukácia našich žiakov, dôraz sa kladie na to, aby z našich žiakov

Takúto krásnu cenu primátora Modry dostala Zuzka Polanská

vyrástli „dobrí ľudia“ s morálnymi zásadami v rozsahu ich možností. Našou snahou je pripraviť každého žiaka ako komplexnú osobnosť na dosiahnutie čo najvyššieho stupňa kvality socializácie. Neočakávame, že naši žiaci budú zastávať riadiace posty ani od nich spoločnosť neočakáva výsledky v oblasti vedy a techniky, ale snažíme sa im vytvoriť podmienky pre čo najlepší uplatnenie v spoločnosti. Prioritou je socializácia. A myslím, že toto by malo byť najpodstatnejšie v prípade rozhodovania sa rodičov. Najst školu, ktorá je „ušitá“ pre ich dieťa.

Nie je dôležité, akú školu si navštevoval, ale čo si sa naučil.

Zuzka Polanská

Šachový krúžok ide do útoku

Dovolím si tvrdiť, že záujem o šachový krúžok na škole prekonal očakávania. Navštevuje ho 15 žiakov a pod vedením trénera Patrika Kosnáča si cibria svoje sivé bunky mozgové dvakrát do týždňa. 12. apríla sa šesť malých vištuckých šachistov zúčastnilo 11. ročníka šachového turnaja Ricoh Chess Tour v Bratislave. Medzi približne 90-timi súťažiacimi v 7-mich náročných kolách bojovali ako levy. Šach možno vyzerá ako šport jednotlivcov, no deti sa prejavili ako tímoví hráči, ktorí sa navzájom utešovali pri prehrách a oslavovali spoločne víťazstvá. Nazbierali cenné skúsenosti, ktoré zúročia o mesiac pri ďalšom turnaji. Detské nadšenie a šachový elán nás inšpirovali k organizácii Vištuckého rodinného šachového turnaja, ktorý plánujeme v mesiacoch august alebo september 2023. Zapojiť sa budú môcť trojčlenné rodinné tímy s aspoň jedným členom do 15 rokov. Rodinné kombinácie sú neobmedzené, každý vekový ročník je vítaný. Bližšie informácie včas zverejníme.

Strelecká súťaž

Višťuk znovu vošiel do histórie – kovali sa Majstrovská Slovenskej republiky mládeže, strelecká súťaž mladších a starších žiakov. Takže vidiac autá so značkou až z východu, oslovili sme pána učiteľa Mgr. Šidlíka z Košíc:

Učím na ZŠ Kežmarská 30, Košice, naša škola ako jedna z mála škôl na východnom Slovensku má zavedenú na škole strelnicu pre vzduchové zbraňe na vzdialenosť 10 m. Strelnica bola postavená pred 25 rokmi. Máme zavedený predmet v 5. ročníku PRO, čo znamená presné očko, čiže streľba. Po viacerých rokoch skúseností sa s týmto predmetom postupne stotož-

ňujú skoro všetci piatáci. Našli v nej obľubu, potešenie a niektorí aj relax. V poobedňajších hodinách, tí ktorých to oslovilo, pokračujú ďalej na krúžku „Strelba“ a tu sa žiaci rozdeľujú na súťažiacich a žiakov, ktorí strieľajú pre svoje potešenie. Škoda, že dvojročné stagnovanie kvôli Covidu, nás stálo mnoho talentov, ktorí sa nemohli prejavíť v tomto období a museli sme hľadať nových adeptov na súťaže. Jedna z nich bola aj naša žiačka Janka Belejová, ktorá postúpila na MSR a v kategórii mladšie žiačky skončila na 10. mieste.

Výsledky streleckej súťaže – Višťuk má krásne druhé miesto:

Cena prezidenta SSZ žiaci - BODY											
Por.	Meno	Klub									
1	ČUCHRAN	Lukáš	SA Š. BUMBÁLA - N. M. V.				x				1 0
1	FARAJPOUR	Farhad	SA Š. BUMBÁLA - N. M. V.				x				1 0
1	GINOUX	Guido	SA Š. BUMBÁLA - N. M. V.	13		10			15		3 38
1	HÁJEK	Timotej	SA Š. BUMBÁLA - N. M. V.	13							1 13
1	JANČARA	Radek	SA Š. BUMBÁLA - N. M. V.	8							1 8
1	JANUŠKA	Tomáš	SA Š. BUMBÁLA - N. M. V.			6					1 6
1	KOŠÚTOVÁ	Martina	SA Š. BUMBÁLA - N. M. V.					x			1 0
SA Š. BUMBÁLA - N. M. V.										65	1
1	BAKSOVÁ	Barbora	Višťuk			x		6		9 3 15	
1	HRONCOVÁ	Sophia	Višťuk		8			x		15 3 23	
1	KOUBOVÁ	Michaela	Višťuk		x			x		5 3 5	
1	LUBUŠKÝ	Lukáš	Višťuk			x				1 0	
1	STOJKVIČOVÁ	Sára	Višťuk					x		1 0	
1	ŠUTOVSKÝ	Viktor	Višťuk	4		8			7	3 19	
Višťuk										62	2

Úspech vištuckej rodáčky

Naša rodáčka Daniela Demjén Pešková zvíťazila 1. februára 2023 v pretekoch Svetového pohára v indonézskej Jakarte v disciplíne športová puška 60. Získala zlatú medailu so ziskom 622 bodov. Predstihla tak druhú Stephanie Lauru Scurrahovú Grundsoevou z Dánska a tretiu medailistku Sarinu Hitzovú zo Švajčiarska. Danke srdečne gratulujeme a tešíme sa s ňou z krásneho víťazstva. Do ďalších súťaží v reprezentácii Slovenska jej prajeme pevné zdravie, veľa síl a úspechov.

Ing. Mária Vráblová, starostka obce

Hurá, divadlo

V našej obci pokračuje tradícia ochotníckeho divadla, pripravuje sa inscenácia Ľapákovci. Ďalšou aktivitou sú divadelné workshopy pre deti a dospelých, aktivity podporili: Fond na podporu umenia, Nadácia ZSE a obec Višťuk.

Workshopy vedie Mgr. art et MgA Sidónia Féderová, absolventka odboru bábkoherectvo na bratislavskej VŠMU a výchovnej dramatiky na pražskej DAMU. Účastníci majú možnosť zoznámiť sa so základnými hereckými metódami, vylepšiť si svoje už získané divadelné schopnosti a obohatiť sa o techniky javiskovej reči a pohybu. Všetko hravou formou, počas ktorej si výborne oddýchnu. A statočne pripravujeme pokračovanie tradície ochotníckeho divadla, premiéru uvidíte na jeseň 2023. Informácie o termínoch workshopu sú pravidelne na sociálnej sieti. Účast' je bezplatná a prihlásiť sa môžete na divadlovišťuk@gmail.com

Významní Vištuckí rodáci

V minulom roku uplynulo 50 rokov od smrti vištuckého rodáka Antona Macáka, rímskokatolíckeho kňaza, saleziána, básnika, prekladateľa a osobnosti všestranne zameranej a pôsoiacej v rôznych oblastiach. Mnohí ho poznali pod umeleckým menom Bystrík Muránsky. Narodil sa 25.10.1907 vo Vištuku a zomrel 31.8.1972 v Revúcej. Anton Macák v rokoch 1952 -1972 pôsobil ako správca rímskokatolíckej fary v Muráni. Bol veľkým zberateľom zvykoslovia, ľudových piesní a porekadiel z Muráňa a okolia. Zostavil a do latinčiny preložil okolo 150 ľudových piesní pod názvom Resonantia Tatrae. Celé dielo ostalo v rukopise, uložené je v Archíve literatúry a umenia Matice slovenskej v Martine. Bol aj vynikajúcim učiteľom, botanikom, básnikom a historikom. Venoval sa cirkevnému spevu a hudbe – spracoval Chrámový spevník a po Druhom vatikánskom koncile, na ktorom sa zúčastnil ako sprievodca rožňavského biskupa Róberta Pobožného, spracoval aj slovenskú pohrebnú liturgiu. Študoval archívne pramene k dejinám

*Či znáš kraj ten divokrásny, peknotou
čo hýri, kde nad
zašlou slávou plačú v zrúcaninách
výry?
Videl si tie údoliami rozorvané hory,
kde zápoľa,
lúka s lesom raja čaro tvorí? ...*

*Hnal si sa už tryskom lyží
striebolesklou pláňou, keď sú
hory v snežnom háve bájnou bielou
paňou ?
To muránsky je kraj a hrad, kedysi tak
slávny, a tu žije
ľud svojrázny, vládca tých krás dávny.*

(Bystrík Muránsky)

(vistuk.fara.sk)

hradu i obce Muráň a benediktínskeho kláštora v Hronskom Beňadiku. V lyrickej poézii sa inšpiroval krásami prírody i ľudu, ktorý poznal a miloval. Verše zhudobňoval v spolupráci so skladateľom Jánom Čambálom, zborným majstrom miešaného zboru Schola cantorum sanctae Caeciliae z Kladna. Zbieral a zapisoval miestne ľudové zvyky, piesne, príslovia a porekadlá a zostavil z nich zbierku Kytka piesní spod Muráňa (1958) či Žmeň povestí spod Muráňa (1968). Anton Macák vďaka svojim duchovným i osobným kvalitám povzniesol svoju farnosť na vysokú úroveň. Don Anton Macák bol strýkom ďalších dvoch zosnulých saleziánov s priezviskom Macák: Ľudovíta (+ 1994) a niekdajšieho provinciála – otca Ernesta Macáka (+2016). Z hlbokej vďaky a úcty, ako aj z túžby odovzdať jeho odkaz súčasnej generácii udelili predstavitelia Muráňa svojmu niekdajšiemu kňazovi Antonovi Macákovi v roku 2001 čestné občianstvo in memoriam. Pamätnú listinu zaňho prevzal jeho synovec don Ernest Macák SDB, salezián, provinciál, spisovateľ a učiteľ na vtedajšom saleziánskom gymnáziu dona Bosca v Šaštíne.

POĎAKOVANIE

Charitas Budmerice v spolupráci s Obcou Budmerice a Obcou Vištuk zorganizovala koncom januára zbierku zimného ošatenia, obuvi a hygienických potrieb pre Útulok Milosrdných bratov v Bratislave, ktorí sa starajú o ľudí bez domova. Ľudí, ktorí nemajú kde hlavu skloniť, chýba im oblečenie, jedlo a teplo domova, stále pribúda. Do tohto projektu sa aktívne zapojila aj naša obec. Dobří ľudia venovali na tento ušľachtilý účel vetrovky, svetre, mikiny, ponožky, topánky, deky, paplóny, spacie vaky a hygienické potreby. Nechýbali ani trvanlivé potraviny. Organizátorom a všetkým darcom veľmi pekne ďakujeme za dobrosrdečnosť a charitatívnu činnosť pre núdznych.

Obec Vištuk v spolupráci s DH Vištučanka a miestnym spolkom vinárov a vinohradníkov pripravuje dňa 2. júna 2023 o 18,30 hod. vo veľkej sále kultúrneho domu otvorenie Vištuckých hodov. Pozývame všetkých, ktorí majú radi posedenie pri dobrej hudbe, chutnom občerstvení a vištuckom vínku, aby sa prišli zabaviť, stretnúť sa s priateľmi a spríjemniť si piatkový večer zábavou a veselou náladou.

Ďakujem všetkým spomenutým i nespomenutým občanom, dobrovoľníkom, miestnym organizáciám a spolkom za zorganizovanie podujatí v prvom polroku 2023. Zároveň prajem všetkým veľa síl a ochoty pri konaní dobra.

Ing. Mária Vráblová

Pani Márii Hábelovej

Čistenie rybníka

Keďže v novom roku sa začíname s mottom „ako na Nový rok, tak po celý rok“, zorganizovali sme v sobotu 8. januára akciu „čistenie rybníka“. Stretlo cca 40 Vištučanov – rodiny i jednotlivci, aby na vypustenom dne našej vodnej nádrže a v jej okolí zbierali odpadky a pomohli premiestniť mušle do tečúcej vody a pomohli im tak prežiť. Mušle sa odborné volajú šklabka rybníčná (anodonta cygnea) a v prostredí nášho rybníka dorastajú do nadpriemerných rozmerov, zrejme sa im u nás dobre darí. Vypustenie rybníka kvôli potrebným vodohospodárskym opravám však ohrozilo mnohé z nich, keď zostali zapadnuté vo vysychajúcom bahne. Dobrovoľníci zbierali živé

kusy a vracali ich do tečúcej vody.

Podarilo sa nám vyzbierať veľa odpadkov, odhadom cca tonu. Medzi najzaujímavejšie odpadkové „nálezy“ patrili dámske čizmy, nedopitá fľaša borovičky a veľká plastová plachta. Čistota okolia, v ktorom žijeme nám nemôže byť ľahostajná. Nemôžeme

čakať, kým niekto iný uprace za nás, treba ísť príkladom. Veľmi si vážim a ďakujem všetkým, ktorí sa akcie zúčastnili.

Ďakujem aj pracovníkom obce za odvoz nazbieraných odpadkov.

(EH)

Susedské okienko

Zdravé sliepky – spokojný gazda

Pri pohľade na ceny vajec v obchodoch možno viacerí z nás rozmýšľajú nad vlastným chovom sliepok, prípadne nad jeho rozšírením alebo omladením. Teraz je akurát sezóna na nákup mladých nosníc, ktoré nás budú tešiť svojou produkciou minimálne najbližšie dva roky. Predtým ako si nové slepačie duše prinesieme domov je dôležité mať pripravený kurník (prístrešok, kde budú nocovať a kde budú chodiť znášať), vhodné krmivo (odporúča sa pšenica pred jačmeňom, šrot, alebo granule) a napájačku (stačí aj starší hrniec). Ak máme starší kurník, je dobré ho na jar dezinfikovať.

V špárach konštrukcie sa rady ukrývajú rôzne „potvory“ ako klieštikovce kurie, známe tiež ako čmelíky či muniky. Tento parazit v noci saje krv spiacim sliepkam a cez deň zalieza do škár a otvorov na kurine. Jeho prítomnosť ovplyvňuje znášku a môže spôsobiť aj úhyn slabšieho jedinca. Najbežnejším obranným prostriedkom je posyp kremelinou kurníka, posyp špecializovaným prípravkom priamo na sliepky, prípadne na podstielku v kurníku. Názvy prípravkov Vám radi pošleme na dopyt.

Babský recept je, že suché orechové lístie odpuďzuje čmelíka, ale ak je raz kurník zamorený, treba bojovať účinnejšie postrekmi a posypmi – veľa z nich je ekologických a nevyžadujú ani prestávku v konzume vajec. Prezrite aj novoprišlé sliepočky, aby ste si čmelíka nezavliekli do chovu. Niekedy je vhodné aj zastrihnúť jedno krídlo (netreba obe), aby neprelietali ploty. Nezlaknite sa, ak v lete prestanú na 1-2 týždne znášať vajčka – je to ich prirodzená letná prestávka. Pozor ak sa sliepočky budú medzi sebou dobať, odporúčame obohatiť krmnú dávku o viac bielkovín a na rany sprej s obsahom dubovej kôry (názov v redakcii). Sliepky sú vďačné chodiace kompostéry na naše nedejky (nie je to však

náhrada ich stravy, ale vítaný doplnok), na jar nám prečistia záhrady od hmyzu v pôde a za dobrú starostlivosť sa nám patrične odvdčia svojimi vajčkami.

Veselá farma

Pre niekoho odpad, pre niekoho poklad

Určite mi dáte viacerí z Vás za pravdu, že jeden zo závažných problémov nielen v našej obci je tvorenie odpadu. Áno, najlepšie je ho netvoríť, ale dá sa to vlastne, ak človek je tvor konzumný? Odpoveď nájdete možno v tomto krátkom článku pre Vás. Chápem, každý z nás chce platiť čo najmenej za komunálny odpad. Likvidovanie a odvoz komunálneho odpadu je však veľmi zložitá téma, ktorá by sa dala napísať určite najmenej na jednu A4. Mojim dnešným cieľom je však Vás informovať, že obec v týchto týždňoch túto tému otvorila, rieši ju stretnutia-

mi s dodávateľmi tejto služby, získava informácie a následne vyhodnotí spolu s poslanci najlepšie podmienky pre občanov. Vedeli ste, že výšku ceny za domácnosť/ osobu viete ovplyvniť aj Vy? Pretože cenu za vývoz komunálneho odpadu okrem iných položiek ovplyvňuje aj percento vytriedenosti všetkých domácností v obci, ktoré sa vypočítava z údajov predošlého roka. Prosím každý začnime od seba, viac a správne triedme, recyklujme už použité veci ak sa dajú (krabice, oblečenie, plastové nádoby). Čím viac vytriedime spolu, tým bude každý z nás pla-

tiť menej. Budme prosím zodpovední k sebe, k svojmu okoliu i k prírode a tým „pomôžeme“ zároveň aj sebe. A ešte jedna prosba - i keď za separovaný odpad (papier, plasty) obec neplatí, poprosím Vás aj tento odpad stláčať, pošliapať poprípade natrhať na kusy (krabice), aby sa do týchto kontajnerov zmestilo čo najviac separovaného odpadu a mohol ho vyhodiť aj váš sused, kamarát alebo niekto iný z obce. Ďakujem krásne všetkým, ktorým osud planéty nie je ľahostajný, triedia, alebo aj Vám, ktorí ste sa rozhodli triediť od dnešného dňa. O ďalších postupoch Vás budem rada informovať.

Daniela Šprochová, predsedkyňa komisie životného prostredia, VP a KR

Radíme

Čítanka pre dyslektikov a Hry s textom (nielen) pre dyslektikov

Chcete pomôcť svojim deťom odstrániť problémy s čítaním a problémy s porozumením čítanému textu? Prvá knižka „Čítanka pre dyslektikov“, Albatros 2020, je určená predovšetkým deťom s problémami v čítaní - nemusí ísť iba o deti, ktorým už bola diagnostikovaná vývinová porucha učenia - dyslexia,

môže ísť o deti, ktorým robí ťažkosť plynulé čítanie, pomalé tempo čítania, alebo naopak - čítajú rýchlo, no s množstvom chýb, či majú zafixovanú chybnú techniku čítania, tzv. dvojité čítanie (keď má dieťa potrebu každé slovo si najskôr v duchu alebo potichu vyhláskovať, či vyslabikovať a až následne povie celé slovo nahlas). Texty v knižke sú vytlačené väčšími písmenami a dvojfarebne, rozdelené po slabikách pre jednoduchšie čítanie aj pre tých, ktorí majú problém tiež s plynulosťou čítania. Rovnako je práca s knižkou osozná pre deti, ktoré čítajú dostatočným tempom a bezchybne, nemajú však dostatočnú predstavu o obsahu prečítaného deja. Druhá knižka „Hry s textom (nielen) pre dyslektikov“, Albatros 2023, je určená všetkým deťom - predovšetkým však deťom s problémami v čítaní - kto-

ré nemajú dostatočnú predstavu o obsahu prečítaného deja - teda problémom je tzv. čítanie s porozumením. Texty v knižke sú opäť vytlačené väčšími písmenami a dvojfarebne, rozdelené po slabikách pre jednoduchšie čítanie aj pre tých, ktorí majú ešte stále problém tiež s plynulosťou čítania. Knižka je rozvrhnutá na dve časti:

- Prvá časť je tvorená „Hrami s textom“ - obsahuje malú Čitateľskú rozcvičku, Neposlušné slová a vety, popletené príbehy - jedná sa o čítanie a prácu s vetami s dopĺňaním slov, usporadovaním slov vo vetách, ako aj usporadovaním viet v príbehoch doplnených vhodnými ilustráciami.
- Druhá časť knižky je tvorená príbehmi, ktorých hlavnými hrdinami sú deti. Každý príbeh má vždy dve verzie - verziu A a verziu B, teda dva konce. K oboch verziam sú ďalej uvedené otázky a tiež rôzne úlohy nielen na overenie si porozumenia prečítaného deja, ale i rozvoj naratívnych schopností, sociálnych a emocionálnych kompetencií detí, ich kreativitu, ale taktiež na fixáciu v škole naučených základných gramatických pravidiel.

30. výročie Slovenska pripomínajú pamätne lipy

V parku pri kultúrnom dome pribudli 30. decembra 2022 tri pamätne lipy. Vysadilo ich občianske združenie Za zelený Vištuk v spolupráci s obcou Vištuk a ďalšími dobrovoľníkmi pri príležitosti 30. výročia vzniku Slovenskej republiky. Symbolicky tak nadviazali na výsadbu čerešní v Hodžovej aleji (aleja na Lipky) v roku 1938, keď si učiteľ Július Strmeň spolu so žiakmi miestnej ZŠ uctili podobným spôsobom 20. výročie vzniku samostatného Československa.

Výročné lipy SR venovalo obci OZ Za zelený Vištuk. Ďakujeme pani starostke za organizačné zastrešenie výsadby a zamestnancom obecného úradu za ochotu a výdatnú pomoc pri príprave a realizácii výsadby. Naše poďakovanie patrí tiež pánovi Fabiankovi za vybagrovanie jám a všetkým dobrovoľníkom, ktorí či už rukami, alebo povzbudivým slovom prišli pomôcť s krásnymi novými prírastkami.

Veríme, že takto o 10 rokov sa opäť všetci spolu stretne pri výsadbe ďalšieho stromu. Nech sú nové lipy pre budúce generácie odkazom, že keď budú spoločne stavať na tom, čo ich spája, dokážu meniť svoj svet k lepšiemu.

*Marek Ochaba
OZ Za zelený Vištuk*

TAJNIČKA

Pozor! Teraz odhalíme autorku citátu na začiatku novín – Ing. Mária Vráblová, starostka

DOPRAVA

Od 11. apríla prebieha rekonštrukcia cesty Dolány-Budmerice-Báhoň, Šenkvice-Pezinok a Šenkvice-Modra. Presmerovanie dopravy a s tým súvisiace obmedzenia v podobne zníženia rýchlosti a obchádzok je neprijemným fenoménom prebiehajúcich rekonštrukcií, ale výsledok v podobe vynovených cestných komunikácií bude pozitívnym prínosom v zvýšení kvality dopravy v našom regióne.

Zmeny v doprave:

V prípade otázok môžete kontaktovať InfoCentrum IDS BK: info@idsbk.sk, +421 948 102 102.

Deti a mladí v prípade problémov sa môžu obrátiť aj na IPčko. <https://ipc-ko.sk/chatova-poradna/>

Otváracie hodiny obecnej knižnice

Streda: 14:00-16:00

Štvrtok: 14:00-19:00

Zodpovedná vedúca: Lucia Dzibelová

Telefónne číslo: 033 6446 312

e-mail: kniznicavistuk@gmail.com

PODUJATIA

Stretnutie s vážnou hudbou

Kedy: 11. 6. 2023 začiatok od 15:00

Kde: Kultúrny dom, Vištuk

Dychfest

Kedy: 1. 7. 2023 začiatok od 15:00

Kde: Obec, Vištuk

Poľovnícka zábava

Kedy: 15. 7. 2023 začiatok od 19:00

Kde: Chata Silárd, Vištuk

Večer vištuckých vín

Kedy: 19. 8. 2023 začiatok od 15:00

Kde: Park pred Kultúrnym domom vo Vištuku, Vištuk

Večer vištuckých vín

Kedy: 19. 8. 2023 začiatok od 15:00

Kde: Park pred Kultúrnym domom vo Vištuku, Vištuk

Posedenie pri vatre

Kedy: 26. 8. 2023 začiatok od 12:00

Kde: Chata Silárd, Vištuk

Vištucký prasačák

Kedy: 2. 9. 2023 začiatok od 10:00

Kde: Strelnica, Vištuk

Ochutnávka jedál

Kedy: 24. 9. 2023 začiatok od 15:00

Kde: Kultúrny dom, Vištuk

Úcta k starším

Kedy: 8. 10. 2023 začiatok od 15:00

Kde: Kultúrny dom, Vištuk

Zóna bez peňazí

Kedy: 14. 10. 2023 začiatok od 10:00

Kde: Areál za Základnou školou, Vištuk

Vianočné trhy

Kedy: 25. 11. 2023 začiatok od 10:00

Kde: Kultúrny dom, Vištuk

Súťaž vo varení vianočnej kapustnice

Kedy: 2. 12. 2023 začiatok od 15:00

Kde: námestie vo Vištuku, Vištuk

ŠPECIFIKÁCIA TVRDÝCH PLASTOV

Rozdelenie plastového materiálu podľa kategórie:

- odpadové koše, koše na bielizeň, prepravky, debničky, kvetináče, tácky, hračky (nie elektrické),

- stoly, stoličky, záhradný nábytok, PVC okenné rámy (bez skiel), auto nárazníky,

- vedrá, sudy, bandasky - prázdne, bez zvyškov pôvodného obsahu, vylúčené sú vedrá, sudy, bandasky, v ktorých boli napr. farby, oleje, lepidlá, stavebné hmoty a pod.

HARMONOGRAM vývozu triedeného odpadu

Od 1.5.2023 sa dopĺňa harmonogram vývozu triedeného odpadu:

Elektro odpad, drevo, drevotrieska, kovy, obalový polystyrén, tvrdý plast sa budú po obci zberať vždy prvý utorok a stredu v mesiaci.

Žiadame občanov, aby odpady nevykladali v iné ako v určené dni

Cvičenie detí

Dnes nám doba trochu nepraje. Naše životy sa zrýchlili a doba tlačí na výkon a tak je to aj u detí. Sedia niekoľko hodín v škole. Zabudli sme však na ich emócie a zdravé telo. A to jedno bez druhého nefunguje. Bez toho aby sa deti poznali, počuli a vnímali svoje telo a svoje potreby je ťažké napredovať. Vytratil sa pohyb, ktorý nás vedie k rovnováhe, pevnému stred, z ktorého to všetko vychádza. Som nesmierne rada, že sa našla partička detí a rodičov, ktorá rozumie dôležitosť vedomeho pohybu, prevencie a budovaniu silného a odolného tela. Zameriavame sa práve na fyzioterapeutické cvičenie, ktoré ide do hĺbky a rozvíja a posilňuje stred tela. Zábavnou hrou cvičíme tak, aby to bolo v súlade s našim telom, fyziológiou a nepreťažovalo to detský organizmus. Hľadajte aj vy možnosti ako si môžu vaše deti zamilovať pohyb, alebo sa pridajte k nám. Docvičenia Patrícia fyzioterapeut, Fitcentrum Vištuk, tel.: 0904/987694.

Špecifikácia tvrdých plastov

Rozdelenie plastového materiálu podľa kategórie:

- odpadové koše, koše na bielizeň, prepravky, debničky, kvetináče, tácky, hračky (nie elektrické), stoly, stoličky, záhradný nábytok, PVC okenné rámy (bez skiel), auto nárazníky,
 - vedra, sudy, bandasky - prázdne, bez zvyškov pôvodného obsahu, vylúčené sú vedra, sudy, bandasky v ktorých boli napr. farby, oleje, lepidlá, stavebné hmoty a pod.

Špecifikácia kontaminácie plastových odpadov - Nežiaduce materiály

Vytriedený materiál nesmie obsahovať:

stavebné odpady, vedrá a nádoby zašpinené od farby, olejov, lepidiel, stavebných hmôt a pod., drevo, drevený nábytok, železo, sklo, plexisklo, sklolaminát (napr. lexan), biologický odpad, koberce, topánky, drevené okenné rámy, molitan, izolačné materiály na báze penového polyetylénu (napr. mirelon), polystyrén, viazacie pásky, (fólie všetky druhy), zdravotnícky odpad, elektrické zariadenia a spotrebiče, vrátane hračiek na elektrický alebo batériový pohon, tetrapack, pneumatiky, tonery, nemocničný odpad, nebezpečný odpad, batérie, textil, plasty potiahnuté textilom, gumené hadice, PVC podlahy (napr. gumolín) a ostatné plasty z PVC (napr. PVC rúry), PET fľaše, materiál obsahujúci nebezpečné náplne - oleje, kyseliny, pesticídy, nebezpečné látky atď.

Nový materiál:

Pri nových druhoch plastov, ktorá sa v predchádzajúcich dodávkach nevyskytovali, prosím kontaktujte nášho obchodného zástupcu.

Boli sme na Hodoch 2023 vo Vištuku

Hráme o vištuckú kapybaru

Rodinný šachový TURNAJ

Začiatok od 9:00, začiatok súťažnej hry

MIESTO: Kultúrny dom Vištuk ČAS: 14,00 – 17,00
 DÁTUM: 23. september 2023 Registrácia tímov o 13,30

Hrajú môžu trojčlenné rodinné tímy, kde bude členom aspoň jedno dieťa do 15 rokov. Bude 5 kôl náhodným výberom a body jednotlivých členov tímu sa budú zrátať.

Vstupné a registrácia vopred zdarma na:
 sach.vistuk@gmail.com, 0903 970 999

Máte záujem o DENNÉ TÁDORY pre deti vo Vištuku?

Vyplňte prosím krátky dotazník dostupný po načítaní QR kódu mobilom:

Milí Vištuchania,

Ak ste dočítali až sem, tešíme sa. Sú to vaše noviny a noviny pre vás. Ak chcete o niečom informovať alebo napísať svoje názory a dojmy, pošlite, prosím, svoj článok a fotografiu, spolu s kontaktom na vás, mailom na adresu redakcia@vistuk.sk, alebo nechajte článok na Obecnom úrade.